ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Σοφία Χατζοπούλου

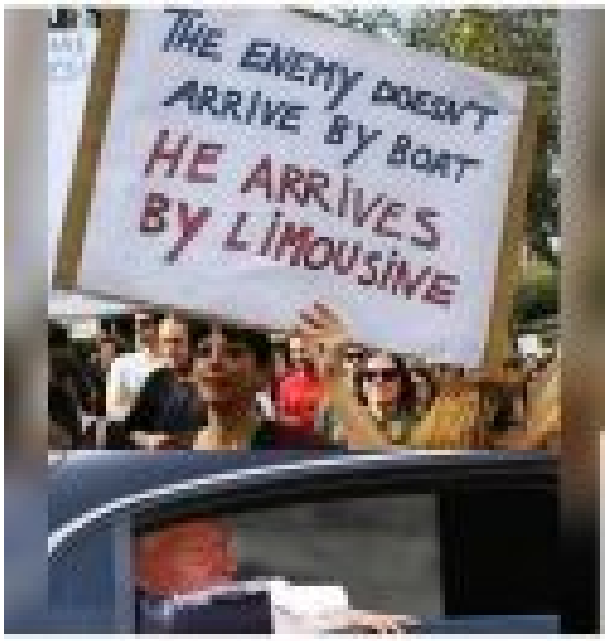

Ο εθνικισμός, η ιδεολογία που θεωρεί ανώτερο το δικό μου έθνος, τη δική μου γλώσσα, τη δική μου ιστορία από τα δικά σου, με όποια άλλη διεκδίκηση ή αποκλεισμό αυτό συνεπάγεται, κρύβει σαφώς πολλούς κινδύνους όχι μόνο για όσους άμεσα απειλεί άμεσα αλλά και γι αυτούς που τον ενστερνίζονται.

Ο εθνικισμός λειτουργεί σαν παραμορφωτικός φακός στο πως βλέπουμε την πραγματικότητα μέσα από δίπολα ανώτερο-κατώτερο, ασφαλές-επικίνδυνο, φίλος-εχθρός. Αυτός ο παραμορφωτικός φακός εστιάζει και στο πως βλέπουμε τον εαυτό μας μέσα σε αυτήν την πραγματικότητα, δημιουργώντας απατηλές εικόνες μεγαλείου και δόξας που έρχονται να αναπληρώσουν τη ματαίωση που ζούμε καθημερινά από την εξαθλίωση των υλικών συνθηκών της ζωής μας και των κοινωνικών δομών.

Ο εθνικισμός ως τρόπος σκέψης χτίζεται μέσα από την αντιπαράθεση στην οποία υποβάλλει καθετί διαφορετικό, εντός και εκτός του έθνους. Άρα είναι εξ' ορισμού διχαστικός και μισαλλόδοξος διαρρηγνύοντας τις σχέσεις συλλογικότητας, κοινότητας και συνεργασίας μέσα σε μια κοινωνία, απειλώντας ολόκληρα κοινωνικά αγαθά, όπως την εκπαίδευση και την εργασία.

Οι εργαζόμενοι βάλλονται ποικιλοτρόπως από την επέκταση του εθνικισμού στο επίπεδο των

συνθηκών και σχέσεων εργασίας, καθώς και στο επίπεδο των εργασιακών και όχι μόνο δικαιωμάτων τους.

Ξεκινώντας με τους εργαζόμενους στην εκπαίδευση το τελευταίο διάστημα είναι άμεσες οι επιθέσεις που έχουν δεχτεί από μαθητές και γονείς με αφορμή τις απόψεις τους, το περιεχόμενο και τον τρόπο διδασκαλία τους, τη φοίτηση αλλοδαπών μαθητών στα σχολεία και τη σχέση μεταξύ αυτών και των ντόπιων μαθητών και πολλά ακόμα, όσα θεωρούνται ότι απειλούν την "ανωτερότητα" και την "ασφάλεια" της εθνικής ταυτότητας και του "έθνους/θρησκείας". Οι εργαζόμενοι εκπαιδευτικοί πέρα από τη κρατική επίθεση στους μισθούς τους και στις συνθήκες εργασίας τους, πέρα από το κλίμα λογοδοσίας για όλα τα δεινά στα οποία έχει περιέλθει η εκπαίδευση λόγω των πολιτικών συρρίκνωσης και ιδιωτικοποίησης της, έχουν τώρα να αντιμετωπίσουν και την επίθεση όλων εκείνων που απεγνωσμένα προσπαθούν να βρουν έναν φταίχτη για την εξαθλίωση που τους τυλίγει.

Ο φταίχτης αυτός βρίσκεται εύκολα στον διπλανό μας, στον εκπαιδευτικό που "δεν κάνει καλά τη δουλειά του", "που μιλά πολύ", "που μεταφέρει κομμουνιστικές ιδέες", "που δεν διαμορφώνει σωστούς *Έλληνες*". Ο φταίχτης είναι επίσης ο ξένος, ο κατεξοχήν φταίχτης, αυτός "που μας παίρνει τη δουλειά", "που ρίχνει τις τιμές στην αγορά", "που θέλει να μας αλλάξει τον πολιτισμό και τη θρησκεία μας", "που είναι κλέφτης, βιαστής κι εγκληματίας". Φταίχτης είναι βέβαια και όποιος υποστηρίζει τον ξένο αυτόν και τα δικαιώματά του, άσχετα με το αν τα δικαιώματα του ξένου στην πραγματικότητα αποτελούν και δικαιώματα του ντόπιου πληθυσμού. Αυτό είναι κάτι που ο εθνικισμός αρνείται να δει, είτε γιατί δεν θέλει είτε γιατί σκοπίμως το αποκρύπτει.

Ας ξεκινήσουμε με το ίδιο το δικαίωμα στην εργασία, συνταγματικό δικαίωμα και μέρος της Χάρτας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που σημαίνει ότι αφορά όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως έθνους και φυλής. Το δικαίωμα σε μια εργασία που θα εξασφαλίζει αξιοπρεπείς όρους διαβίωσης και ασφάλεια για τον άνθρωπο καταπατάται στις μέρες μας και για τον ξένο – που δουλεύει από δω κι από κει σε χωράφια κι εργοτάξια για μισθούς πείνας υπό την απειλή βίας πολλές φορές – αλλά και για τον ντόπιο που η εργασία του έχει γίνει ευκαιριακή, προσωρινή, επισφαλής και κακοπληρωμένη. Ποιος είναι ο πραγματικός όμως φταίχτης για αυτή την κατάσταση; Ποιος κερδίζει από την καταπάτηση των δικαιωμάτων μας; Και ποιον συμφέρει, τελικά, να ρίξω εγώ, ο ντόπιος εργαζόμενος, όλο το φταίξιμο στον ξένο και να εκτονώσω εκεί όλη την οργή μου;

Και κάποιοι επιμένουν "μα ήρθαν οι ξένοι εδώ και μας πήραν τις δουλειές και ρίξανε και τους μισθούς γιατί δουλεύουν για ένα κομμάτι ψωμί και είναι και ανασφάλιστοι! "Μα

πόσο αλήθεια παράλογη ηχεί αυτή η πρόταση! Πόσο παράλογο είναι να κατηγορείς το θύμα για τα δεινά τα δικά σου και να μη μπαίνεις στη διαδικασία να σκεφτείς ποιος είναι ο θύτης, ποιος εξανάγκασε τον άνθρωπο αυτόν να δουλεύει για πενταροδεκάρες και χωρίς ασφάλιση και ποιος τελικά το έκανε αυτό για να ρίξει και τον δικό σου τον μισθό, για να σε κάνει και εσένα να θεωρείς τα ένσημα πολυτέλεια. Όταν το συνειδητοποιήσεις αυτό ίσως καταλάβεις ότι ο "εχθρός" σου δεν είναι ο εξαθλιωμένος απέναντί σου, αλλά ο κουστουμαρισμένος από πίσω σας. Και τότε ίσως καταλάβεις ότι ο αγώνας στην αξιοπρεπή εργασία και στα εργασιακά δικαιώματα αφορά και τους δυο σας εναντίον του.

Ο εθνικισμός όμως δεν χρησιμοποιεί μόνο την έννοια του "εχθρού εντός των πυλών", αλλά παραδοσιακά βασίζεται στην κατασκευή του "κοινού εχθρού" εκτός των συνόρων, κατά προτίμηση τον εγγύτερο γείτονα. Τούρκοι, Βούλγαροι, Αλβανοί και όσοι επιβουλεύονται την ιστορία μας, την θρησκεία μας και την ταυτότητά μας τόσα χρόνια…ή έτσι τουλάχιστον μας λένε από τα γενοφάσκια μας, για να ξέρουμε ποιος είναι ο κακός, δηλαδή, μη τυχόν και τον ψάξουμε στον διπλανό ομοεθνή μας!

Όχι! Εμείς είμαστε καλύτεροι, ανώτεροι από αυτούς τους άξεστους, "από εμάς ξεκίνησε" η ιστορία, ο πολιτισμός, η γλώσσα, η τέχνη, ο κόσμος όλος! Κραδαίνοντας μια σημαία ελληνική βγαίνεις στον δρόμο να βροντοφωνάξεις για το δικαίωμα σου σ' ένα όνομα, ξεχνώντας όλα αυτά τα δικαιώματα που σου στερούν καθημερινά αυτοί που σου πουλούν τη σημαία. Μέσα σ' ένα όνομα έχει συγχωνευτεί όλη η περηφάνια που κουρελιάζεται καθημερινά, όταν πλημμυρίζουν τα σχολεία σου, όταν στοιβάζονται τα ράντζα στους διαδρόμους των νοσοκομείων, όταν γυρνάς από δω και από κει μη μπορώντας να βρεις έναν παιδικό σταθμό να δεχτεί το παιδί σου για να πας να εργαστείς, όταν πληρώνεις πλουσιοπάροχα τα μεταπτυχιακά που σου ζητούν για να βρεις δουλειά, όταν γυρνάς με εγκαύματα επειδή διαμαρτυρήθηκες για όλα αυτά…Όλοι αυτοί που σου φούσκωσαν την περηφάνια σου έχουν στρέψει το βλέμμα σου αλλού, και έχουν κερδίσει τη σιωπή σου για όλα τα δικαιώματα που σου στερούν, αλλά και κάτι ακόμα. Επιτυγχάνουν τη διχόνοια στον λαό, η οποία εγγυάται την ηγεμονία τους, ή όπως λέει μια αφρικάνικη παροιμία "όταν τσακώνονται οι ακρίδες, το κοράκι χαίρεται" κι έτσι συνεχίζουν ανενόχλητοι την εξαθλίωσή σου.

Έχοντας πείσει ότι το πρόβλημα της χώρας είναι ο "ξένος" και τα επεκτατικά του σχέδια, νομιμοποιούν κάθε πολιτική που στοχεύει στην αύξηση της ασφάλειας και της άμυνας, οδηγώντας σε αύξηση του ποσοστού των εξόδων στον προϋπολογισμό του 2019 για το υπουργείο άμυνας στο 5,6% , με τις δαπάνες για εξοπλιστικά προγράμματα να παρουσιάζουν μια αύξηση του 23,9% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Δεν χρειάζεται λοιπόν πολύ σκέψη για να καταλάβουμε ότι πολιτικοί και ΜΜΕ έχουν δημιουργήσει την "ανάγκη" που

δικαιολογεί τον προσανατολισμό του προϋπολογισμού στις αμυντικές δαπάνες, ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις των προστατών πολεμοκάπηλων δυνάμεων και των συμμαχιών τους για πώληση όλων και περισσότερων όπλων και εξοπλιστικών προγραμμάτων. Δαπάνες που θα στερήσουν ένα μεγάλο ποσοστό χρηματοδότησης από τις ήδη αποψιλωμένες κοινωνικές υπηρεσίες, από τα σχολεία και νοσοκομεία μας, από τις δημόσιες επενδύσεις στο χώρο της απασχόλησης, και θα αδειάσουν ακόμα περισσότερο τις τρύπιες τσέπες μας με τέλη και φόρους.

Κι εσύ, ο εργαζόμενος και πολίτης αυτού του κράτους, θα συνεχίσεις να κουνάς τη σημαία περήφανα, φωνάζοντας “δεν θα γίνεις Έλληνας ποτέ, Σκοπιανέ, Σκοπιανέ”...θα συνεχίσεις να θεωρείς τον εαυτό σου διαφορετικό και ίσως και πιο έξυπνο από τον “Σκοπιανό”, ενώ και τους δυο μας μάς εκμεταλλεύονται για σχέδια επέκτασης, στρατιωτικής και επιχειρηματικής, ενώ κι οι δυο μας αποτελούμε φθηνά εργατικά χέρια και στρατιώτες αναλώσιμους της πρώτης γραμμής, ενώ κι οι δυο μας χάνουμε τη νέα γενιά στη μετανάστευση, ενώ κι οι δυο μας έχουμε τα παιδιά μας να κάνουν μάθημα σε αίθουσες χωρίς θέρμανση. Ενώ στην πραγματικότητα κι οι δυο μαζί ενωμένοι θα έπρεπε να αντιπαλέψουμε αυτούς που μας εξαθλιώνουν, στοχεύοντας στην ειρήνη και στην πραγματική ευημερία των λαών.

Ο εθνικισμός και τα παρελκόμενά του, ο ρατσισμός και ο φασισμός, είναι ένας μονόδρομος στην αυτοκαταστροφή. Δεν έχει καμία σχέση με την “αγάπη για την πατρίδα”, την αγάπη για αρμονική συνύπαρξη, την κοινωνική δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη, το ανθρώπινο πρόσωπο της πατρίδας. Είναι το φίδι που θα καταστρέψει την πατρίδα, και στο τέλος σαν “ουροβόρος όφις” θα καταβροχθίσει κι ότι έχει μείνει από τον σάπιο εαυτό του.....

Πηγή: ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ